

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Valtakunnallinen lastensuojelun henkilöstöselvitys

Helsinki 2014
ISSN 1799-7860 (Verkojulkaisu)
ISSN-L 1799-7860
ISBN 978-952-5978-30-8

KUVAILULEHTI

Julkaisun nimi

Valtakunnallinen lastensuojelun henkilöstöselvitys

Julkaisun tekijä ja julkaisija

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira)

Julkaisun päivämäärä

12.5.2014

Dnro

3104/05.00.00.03/2014

Tiivistelmä

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira on laatinut yhdessä aluehallintovirastojen (AVIt) kanssa valtakunnallisen valvontaohjelman Kunnalliset lastensuojelupalvelut vuosille 2013–2014. Valvontaohjelman toimeenpano-osassa tarkastellaan erityisesti lastensuojelun henkilöstön määrän ja kelpoisuuden valvontaa. Tässä raportissa kuvataan valvontaohjelmaan sisältyneen kuntien lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun henkilöstöselvityksen tulokset ja jatkotoimenpiteet. Selvityksen tavoitteena oli saada valvontaviranomaisten käyttöön ajankohtaista ja valtakunnallisesti vertailukelpoista tietoa lastensuojelun henkilöstötilanteesta.

Kuntien ja kuntayhtymien sosiaalihuollon johtaville viranhaltijoille lähetettiin lokakuussa 2013 webropol-kyselynä täytettäväksi lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun henkilöstön määrää ja kelpoisuutta selvittävä lomake. Lisäksi kyselyssä tiedusteltiin lastensuojelun asiakkaiden lukumääriä ja sitä, miten laajasti kunnat ostavat toiselta kunnalta tai kuntayhtymältä kelpoisuusehdot täyttävän sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön työpanosta. Kuntia pyydettiin ilmoittamaan myös, mitä lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun palveluja he mahdollisesti ostavat yksityisiltä palvelujen tuottajilta.

Tulosten perusteella lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu on toteutettu kunnissa hyvin vaihtelevasti. Monien kysymysten osalta erot olivat huomattavia eri kuntien välillä ja eroja havaittiin myös verratessa samankokoisia kuntia keskenään. Selvityksen tulokset vahvistavat julkisuudessa esillä olleita arvioita ja aiempien selvitysten tuloksia siitä, että useilla lastensuojelun sosiaalityöntekijöistä ei ole laissa määriteltyä sosiaalityöntekijän kelpoisuutta. Osassa kuntia lastensuojelun henkilöstötilanne on saatujen tulosten perusteella kuitenkin kunnossa ja tehtäviin on saatu kelpoisuusehdot täyttäviä henkilöitä.

Raportin julkistamisen jälkeen julkaistaan selvityksen tulosten perusteella aloitettavan valvonnan toimeenpano-osa, jossa kuvataan valvonnan toteutus, työnjako ja aikataulutus. Lisäksi Valvira ottaa periaatteellisesti tärkeänä ja laajakantoisena asiana selvitettäväkseen aiempaa tarkemmin, missä laajuudessa yksityisten palvelujen tuottajien työpanosta on mahdollista hyödyntää kuntien lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävien hoidossa.

Avainsanat (asiasanat):

sosiaalihuolto, lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu, kunta, henkilöstö, kelpoisuusehdot

Sisällys

KUVAILELLEHTI	3
1 Johdanto	5
2 Aineisto ja menetelmät	6
3 Tulokset	8
3.1 Lastensuojelun asiakkaiden lukumäärät.....	8
3.2 Lastensuojelun henkilöstömitoitukset ja henkilöstön kelpoisuudet	10
3.2.1 Johtavat viranhaltijat.....	10
3.2.2 Sosiaalityöntekijät.....	12
3.2.3 Sosiaaliohjaajat	17
3.2.4 Perhetyöntekijät ja muut mahdolliset lastensuojelun työntekijät	17
3.3 Kelpoisuusehdot täyttävien sosiaalihuollon ammattilaisten työpanoksen ostaminen toiselta kunnalta tai kuntayhtymältä.....	18
3.4 Yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun palvelut	20
4 Yhteenveto ja jatkotoimenpiteet.....	23
4.1 Tulosten luotettavuus	23
4.2 Johtopäätökset	23
4.3 Jatkotoimenpiteet.....	25
Lähteet	
Liitteet	
Liite 1 Lastenhuollon henkilöstöselvityksen kyselylomake	

1 Johdanto

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira on laatinut yhdessä aluehallintovirastojen (AVIt) kanssa valtakunnallisen valvontaohjelman Kunnalliset lastensuojelupalvelut vuosille 2013–2014¹. Valvontaohjelman toimeenpano-osassa tarkastellaan erityisesti lastensuojelun henkilöstön määrän ja kelpoisuuden valvontaa. Tässä selvityksessä raportoidaan henkilöstön määrää ja kelpoisuutta koskevan valtakunnallisen selvityksen tuloksia.

Osa aluehallintovirastoista on viime vuosina selvittänyt alueillaan lastensuojelun henkilöstötilannetta. Myös Sosiaalialan osaamiskeskukset ovat tehneet alueillaan selvityksiä henkilöstön määristä ja kelpoisuuksista. Koko valtakunnan kattavaa tietoa asiasta ei kuitenkaan ole ollut. Tämä valtakunnallinen selvitys tehtiin, koska valvontaviranomaisten käyttöön ei ole saatavilla riittävästi ajankohtaista ja valtakunnallisesti vertailukelpoista tietoa lastensuojelun henkilöstötilanteesta.

Selvityksessä tarkastellaan asiakasmäärien suhdetta sosiaalityöntekijöiden, sosiaaliohjaajien ja muun lastensuojelun asiakastyötä tekevän henkilöstön määrään. Erityishuomiota kiinnitetään etenkin sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (272/2005, jäljempänä kelpoisuuslaki) täyttymiseen.

¹ Valvontaohjelma julkaistiin 27.3.2013. Valvontaohjelma löytyy Valviran sivuilta: http://www.valvira.fi/ohjaus_ja_valvonta/valvontaohjelmat

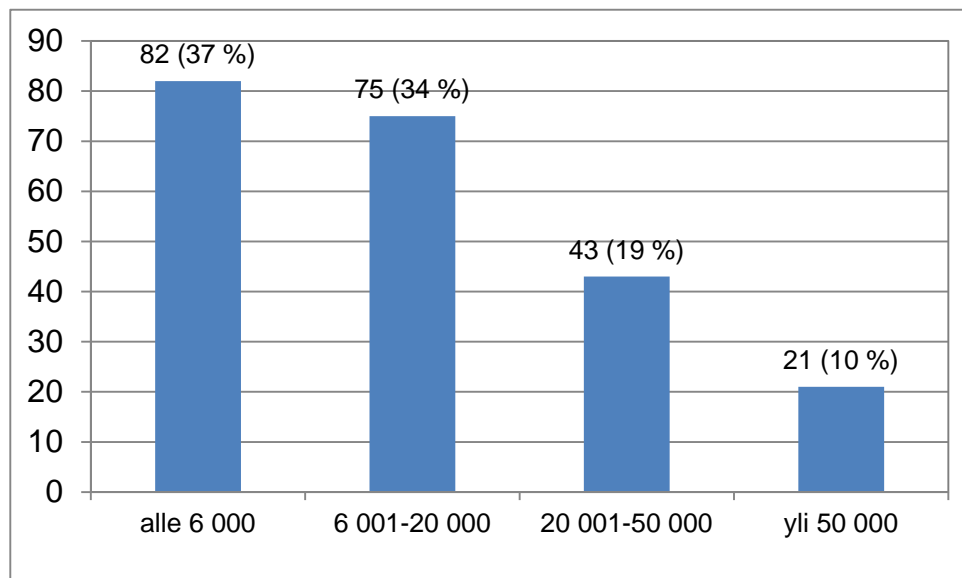
2 Aineisto ja menetelmät

Selvitys tehtiin lähettämällä kaikkien Manner-Suomessa² sijaitsevien kuntien ja kuntayhtymien sosiaalijohtajille (N=304) webropol-kysely (liite 1). Kyselyssä pyydettiin vastaamaan kysymyksiin sen hetkisen tilanteen mukaisesti.

Kyselyn avulla selvitettiin lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun henkilöstömääriä ja kelpoisuuksia sekä lastensuojelun asiakkaiden lukumääriä. Lisäksi selvitettiin toiselta kunnalta tai kuntayhtymältä kelpoisuusehdot täyttävän sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön työpanoksen sekä yksityisiltä palvelujen tuottajilta lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun palvelujen oston laajuutta.

Kysely lähetettiin 14.10.2013 ja vastausaikaa annettiin kolme viikkoa. Kysely suljettiin kahden muistutusviestin jälkeen 12.12.2013. Kyselyn sulkeuduttua tulosten analysoinnin aloittamista varten selvitettiin yhteistoiminta-alueiden vastauksiin sisältyneet kunnat ja päällekkäiset vastaukset poistettiin. Kyselyyn vastanneiden yhteismääräksi tuli tämän jälkeen 221. Raportissa esitetyissä kuvaajissa vastaajien kokonaislukumäärä (N) saattaa olla tätä lukua pienempi, sillä kaikkia vastauksia ei lopullisessa analyysissä pystytty hyödyntämään. Kyselyyn jätti vastaamatta ainoastaan kaksi kuntaa, joten vastausprosentiksi tuli 99,3.

Tuloksia analysoitaessa kunnat, kuntayhtymät ja kuntien yhteistoiminta-alueet jaettiin asukasmäärän mukaan neljään ryhmään:

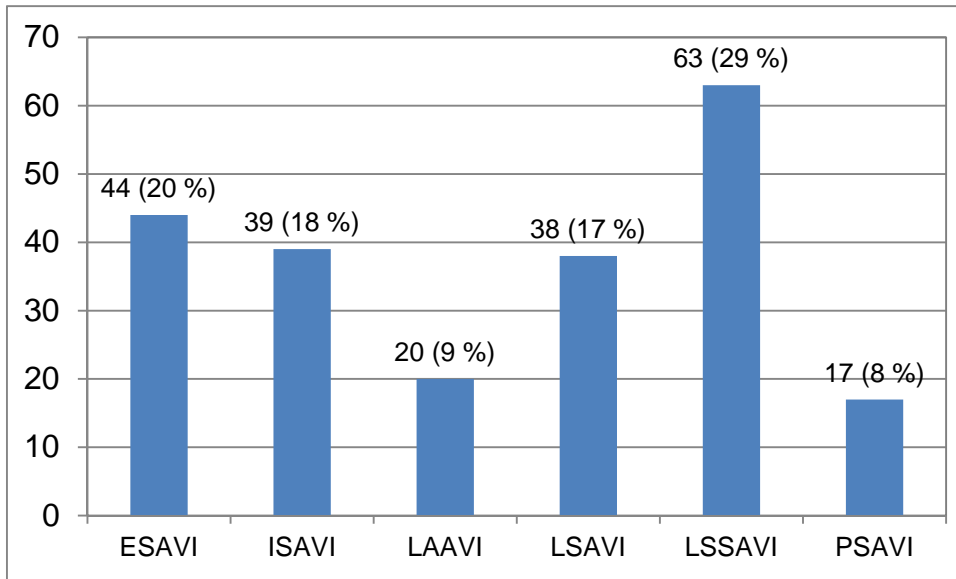

Kuva 1. Kuntien jakautuminen kunnan asukasmäärän mukaisesti³. (N=221)

Tuloksia tarkasteltiin myös alueellisesti. Kunnat jaettiin kuuteen ryhmään sen perusteella, minkä AVIn alueella kunta sijaitsee. Nämä ryhmät muodostuivat seuraavasti:

² Ahvenanmaalla sijaitsevat kunnat rajattiin selvityksen ulkopuolelle.

³ Kuntien asukasmäärätiedot pohjautuvat vuoden 2013 marraskuun lopun Väestörekisterikeskuksen rekisteritilanteeseen: <http://vrk.fi/default.aspx?docid=7744&site=3&id=0>

Kuva 2. Kuntien jakautuminen AVIittain. (N=221)

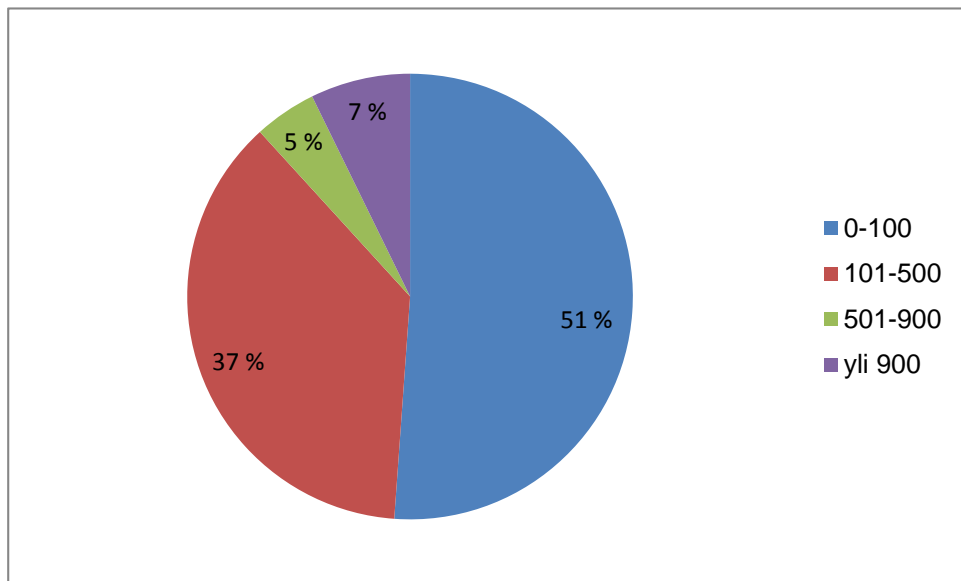
Edellä mainitut luokitukset tehtiin, jotta tuloksia analysoidessa oli mahdollista tarkastella, oliko kunnan asukasmäärällä tai kunnan alueellisella sijainnilla vaikutusta tuloksiin.

3 Tulokset

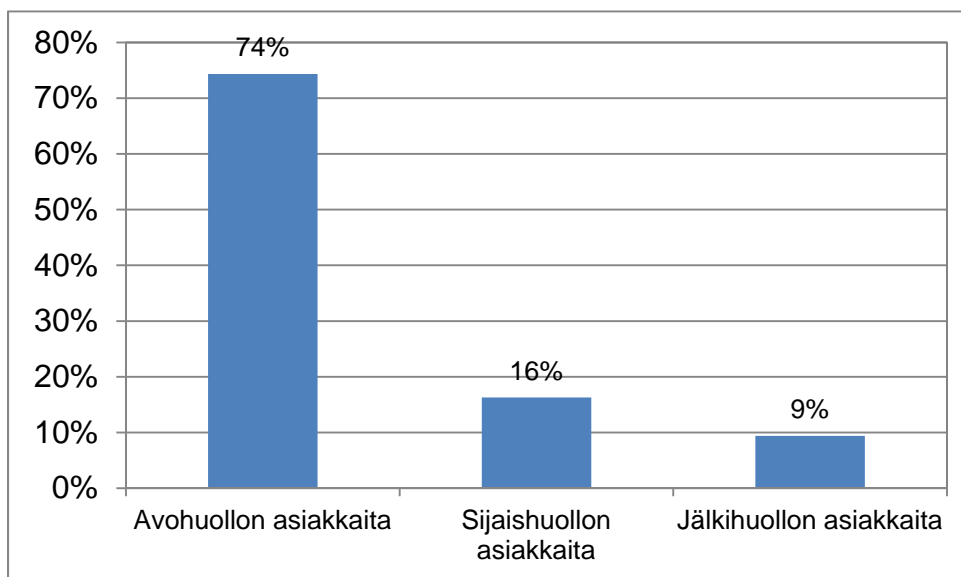
3.1 Lastensuojelun asiakkaiden lukumäärät

Lastensuojelun asiakkuuden alkamisesta säädetään lastensuojelulain (417/2007) 26 §:n 3 momentissa, jonka mukaan asiakkuus alkaa, kun lastensuojeluasian vireille tulon johdosta ryhdytään kiireellisesti lastensuojelutoimenpiteisiin tai päätetään tehdä lastensuojelutarpeen selvitys.

Lastensuojelun asiakkaiden lukumäärät vaihtelivat kunnissa nolasta asiakkaasta reiluun 7 000 asiakkaaseen.

Kuva 3. Kuntien lastensuojelun asiakasmäärien jakautuminen valtakunnallisesti. (N=218)

Kuva 4. Lastensuojelun asiakkaiden jakautuminen avo-, sijais- ja jälkihuollon asiakkaisiin. (N=218)

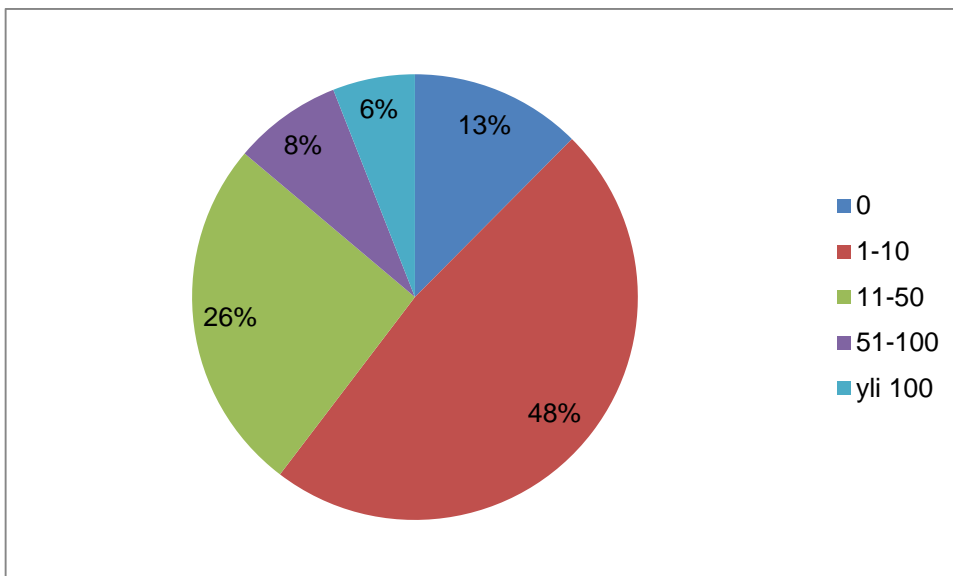
Muutamit asukasmääriltään pienet kunnat toivat esille avokommenttikentissä ennaltaehkäisevän lastensuojelun ja perhetyön merkityksen. Kunnassa, jossa asukasmäärä on pieni ja ennaltaehkäisevä lastensuojelu toimii, ongelmat pystytään helpommin havaitsemaan jo varhaisessa vaiheessa ennen kuin tilanne ehtii edetä konkreettisen lastensuojelun tarpeen tasolle.

Kyselyn avokommenttikentissä esiin nostettua:

*”Kunnassa toimii hyvin ehkäisevä lastensuojelu.
Pieni paikka – ongelmat saadaan ajoissa tietoon ja ratkaistuksi.”*

”Lastensuojelu on laaja kokonaisuus, jossa varhainen tuki ja ennaltaehkäisy ovat kaikissa kunnan palveluissa merkittävin lasten ja nuorten hyvinvointia edistävä tekijä. Onneksemme kunnassamme, kiitos sukujen, perheiden, järjestöjen, sitoutuneen ja pätevän sote-henkilöstön, on viimesijainen lastensuojelun tarve vähäistä.”

Kyselyssä tiedusteltiin vastaushetkellä käsittelyssä olevien lastensuojeluasioiden vireille tulojen lukumääriä. Lastensuojeluasia tulee vireille hakemuksesta tai kun sosiaalityöntekijä tai muu lastensuojelun työntekijä on vastaanottanut pyynnön lastensuojelutarpeen arvioimiseksi, lastensuojeluilmoituksen tai saanut muutoin tietää mahdollisesta lastensuojelun tarpeesta olevasta lapsesta (LsL 26 § 1 mom.).

Kuva 5. Käsittelyssä olevien lastensuojeluasioiden vireille tulojen jakautuminen kunnissa valtakunnallisesti. (N=212)

Noin 13 % kunnista (N=27) ilmoitti, ettei vastaushetkellä ollut ainoatakaan käsittelyssä olevaa vireille tullutta lastensuojeluasiaa. Suurin osa näistä oli asukasmääriltään pienimpiä (alle 6 000 asukkaan) kuntia, mutta joukossa oli myös muutamia isompia kuntia. Kunnista 6 % (N=11) ilmoitti käsittelyssä olevien lastensuojeluasioiden vireille tulojen lukumääräksi jopa yli 100. Näistä suurin osa oli yli 50 000 asukkaan kuntia, mutta myös muutamissa asukasmääriltään pienemmissä kunnissa (yhdessä 6 001–20 000 asukkaan ja kahdessa 20 001–50 000 asukkaan kunnassa) lukumääräksi ilmoitettiin yli 100.

3.2 Lastensuojelun henkilöstömitoitukset ja henkilöstön kelpoisuudet

Lastensuojelulain 11 § velvoittaa kuntia huolehtimaan siitä, että lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaiseksi kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Laadukas ja lainmukainen lastensuojelu edellyttää, että työtä tekee riittävä, osaava ja työlleen sitoutunut henkilöstö. Sosiaalihuollon palvelujen laadun takaamiseksi on erityisen tärkeää, että tehtäviä hoitavat kelpoisuusehdot täyttävät henkilöt ja että tehtävien hoidossa pyritään jatkuvuuteen. Kunnan on huolehdittava siitä, että lapset ja perheet saavat tarvitsemansa avun ja tuen.⁴

Kunnassa lastensuojelun toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä vastaa sosiaalihuoltolain (710/1982) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimielin. Sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen on lastensuojelua järjestäessään oltava tarvittaessa yhteistyössä muiden kuntien ja kuntayhtymien sekä muiden palveluja järjestävien yhteisöjen ja laitosten kanssa riittävien ja tarvetta vastaavien palvelujen järjestämiseksi ja asiantuntemuksen turvaamiseksi kunnassa.

Kuntien lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä työskentelevien henkilöstömitoituksista ei ole lailla säädetty kaikilta osin tarkkoja vähimmäisvaatimuksia. Lain veloitteiden täyttäminen ja laadukkaan lastensuojelun toteuttaminen edellyttää kuitenkin riittävää henkilöstömäärää.

Kunnanvaltuustojen on kuntalain (365/1995) 16 §:n 1 momentin mukaan hyväksyttävä hallinnon järjestämiseksi tarpeelliset johtosäännöt, joissa määrätään kuntien eri viranomaisista sekä niiden toiminnasta, toimivallan jaosta ja tehtävistä. Lastensuojelulain 12 § velvoittaa kuntia laatimaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja lastensuojelun järjestämiseksi sekä kehittämiseksi kunnan tai kuntien toimintaa koskevan suunnitelman.

3.2.1 Johtavat viranhaltijat

Vastaajia pyydettiin ilmoittamaan kunnan johtosäännössä määritellyn lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun päätöksentekovaltaa käyttävien sosiaalihuollon johtavien viranhaltijoiden virkojen lukumäärät. Em. sosiaalihuollon johtavien viranhaltijoiden kelpoisuudesta säädetään kelpoisuuslain 10 §:n 1 momentissa, jonka mukaan kelpoisuusvaatimuksena kunnan tai kuntayhtymän sosiaalihuollon tai sosiaali- ja terveydenhuollon pääasiassa hallinnollisiin johtotehtäviin on sosiaalityöntekijän kelpoisuus tai tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja alan tuntemus sekä näiden lisäksi riittävä johtamistaito.

Kunnan johtosäännössä määritellyn sosiaalihuollon johtavan viranhaltijan tai hänen määräämänsä viranhaltijan päätöksentekovaltaan lapsi- ja perhekohtaisessa lastensuojelussa kuuluu:

- sijoittaa huostaanotettu lapsi vankilan perheosastolle yhdessä vanhempansa kanssa (LsL 13 a §),
- päättää kiireellisen sijoituksen jatkamisesta (LsL 38 § 3 mom.),
- päättää huostaanotosta ja siihen liittyvästä sijaishuollosta, jos huoltaja tai 12 vuotta täyttänyt lapsi ei vastusta huostaanottoa ja siihen liittyvää sijaishuoltoon sijoittamista (LsL 43 § 1 mom.),
- muuttaa huostaanoton tai kiireellisen sijoituksen aikana tehtyä sijaishuoltopaikkaa (LsL 43 § 3 momentti),
- päättää huostassapidon lopettamisesta (LsL 47 § 1 mom.),
- päättää yhteydenpidon rajoittamisesta tai laitoksen johtajan päätöksen jatkamisesta (LsL 63 § 2 mom.) sekä

⁴ Kunnalliset lastensuojelupalvelut, valtakunnallinen valvontaohjelma 2013–2014, s. 51.

- päättää erityisen huolenpidon aloittamisesta ja sen jatkamisesta (LsL 72 § 2 mom.).

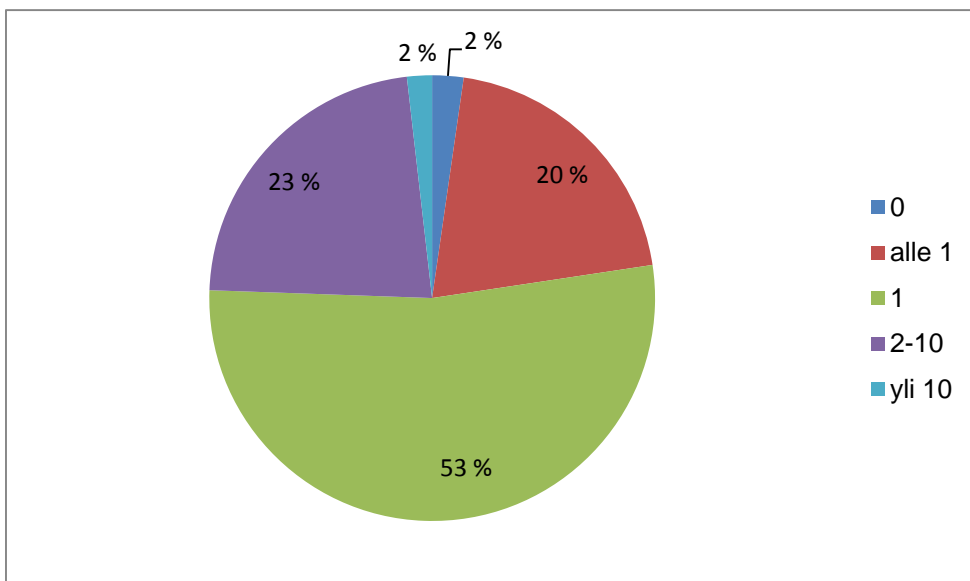
Lisäksi johtosäännössä määritellyn johtavan viranhaltijan tai hänen määräämänsä viranhaltijan tehtäviin kuuluu tosiasiallisia hallintotoimia, joista ei tehdä päätöstä. Nämä tehtävät ovat:

- hakemuksen teko hallinto-oikeudelle lapsen tutkimuksen suorittamiseksi (LsL 28 §) ja
- hakemuksen teko hallinto-oikeudelle lapsen huostaanottamiseksi ja siihen liittyvän sijaishuollon järjestämiseksi, jos huoltaja tai 12 vuotta täyttänyt lapsi vastustaa huostaanottoa ja siihen liittyvää sijaishuoltoon sijoittamista (LsL 43 § 2 mom.).

Lisäksi sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen määräämän viranhaltijan päätöksentekovaltaan kuuluu:

- päättää lapsen sijoittamisesta vankilan perheosastolle yhdessä vanhempansa kanssa kiireelliseen sijoitukseen liittyvänä (LsL 13 a §),
- päättää kiireellisestä sijoituksesta (LsL 38 § 1 mom.),
- päättää kiireellisen sijoituksen lopettamisesta (39 § 1 mom.) ja
- päättää yhteydenpidon rajoittamisesta kiireellisessä sijoituksessa tai muussa kiireellisessä tilanteessa (LsL 63 § 2 mom.).

Toimielimen on kirjallisella päätöksellä määriteltävä ne viranhaltijat, jotka voivat tehdä edellä lueteltuja päätöksiä. Päätöksentekoa ei voida delegoida edelleen.

Kuva 6. Kuntien lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun päätöksentekovaltaa käyttävien sosiaalihuollon johtavien viranhaltijoiden virkojen lukumäärä valtakunnallisesti. (N=221)

Noin 75 %:ssa kuntia em. sosiaalihuollon johtavien viranhaltijoiden virkojen lukumäärä oli 1 tai tämän alle. Toisaalta vastauksista oli nähtävissä, että kunnassa saattoi hoitaa useampikin henkilö näitä tehtäviä, mutta heidän osuutensa lastensuojelua koskevassa päätöksenteossa arvioitiin äärimmäisen pieneksi. Mikäli johtaville viranhaltijoille kuului muitakin vastuualueita, virkojen lukumäärät sai ilmoittaa desimaalilukuja käyttäen.

Kyselyn avokommenttikentissä esiin nostettua:

”Johtavan viranhaltijan osuutta vaikea arvioida. Kyseessä on pieni kunta, harvoin johtavalle viranhaltijalle päätettäviä asioita. Arvio 10 % lastensuojelutyöhön on todella arvio.”

”Kunnassamme on siis 1 johtava viranhaltija, joka tekee 0,5 hallintoa ja 0,5 lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän tehtäviä.”

Kunnista 2 % (N=5, kaikki alle 6 000 asukkaan kuntia) ilmoitti, ettei tällaisia johtavan viranhaltijan virkoja ollut lainkaan vastaushetkellä. Näissä kunnissa johtavan viranhaltijan tehtävää ei hoitanut vastaushetkellä sijainen eikä virkoja tulosten perusteella ollut täyttämättä. Kunnat ilmoittivat – yhtä kuntaa lukuun ottamatta – ostavansa johtavan viranhaltijan työpanosta tarvittaessa toiselta kunnalta.

Kunnista 28 %:ssa (N=60) työskenteli em. johtavan viranhaltijan tehtävissä sijainen tai sijaisia. Noin 7 %:ssa kuntia (N=16) oli vastaushetkellä täyttämättä lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun päätöksentekovaltaa käyttävän sosiaalihuollon johtavan viranhaltijan virka tai virkoja.

3.2.2 Sosiaalityöntekijät

Sosiaalityöntekijän kelpoisuusvaatimuksista säädetään kelpoisuuslain 3 §:ssä. Kelpoisuusvaatimuksena sosiaalityöntekijän tehtäviin on ylempi korkeakoulututkinto, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu pääaineopinnot tai pääainetta vastaavat yliopistolliset opinnot sosiaalityössä. Kelpoisuuslain 14 §:ssä säädetään, että tehtäviä, joihin lain mukaan vaaditaan sosiaalityöntekijän kelpoisuus, voi hoitaa myös henkilö, joka lain voimaan tullessa oli kelpoinen vastaavaan tehtävään sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetun asetuksen (804/1992) 2 §:n 1 momentin tai mainitun asetuksen siirtymäsäännösten nojalla. Nykyisin voimassa olevan sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (608/2005) 3 §:ään on koottu kaikki edellä mainitut siirtymäsäännökset.

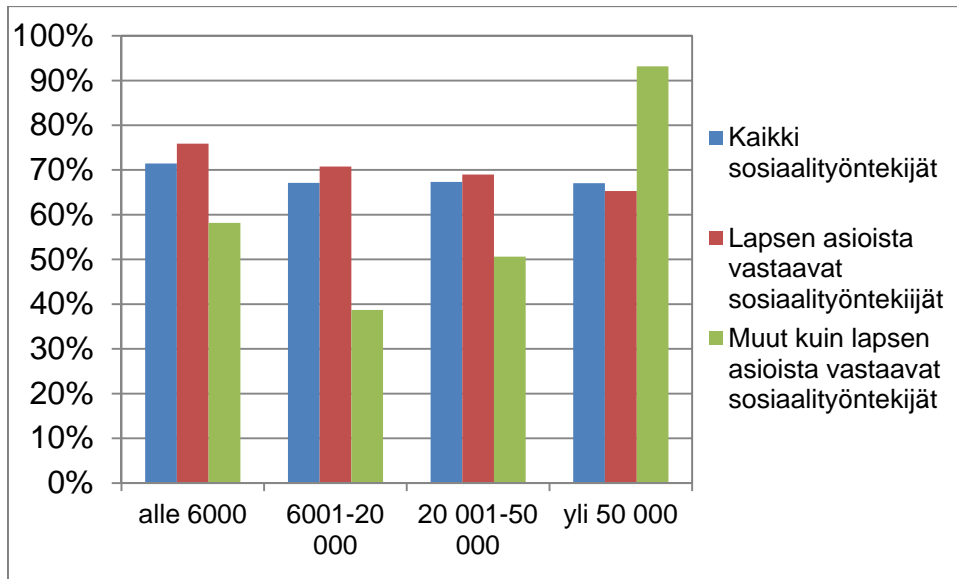
Kelpoisuuslain 12 § mahdollistaa tilapäisen poikkeamisen kelpoisuusvaatimuksista tietyissä tilanteissa, mikäli tehtävään ei saada kelpoisuusehdot täyttävää henkilöä. Tehtävään voidaan ottaa enintään vuodeksi henkilö, jolla on suoritettujen opintojen kautta riittävät edellytykset tehtävän hoitamiseen. Tehtävää aiemmin hoitanut henkilö voidaan valita uudelleen enintään vuoden määräajaksi, mikäli tehtävään ei saada hakuvaatimukset täyttävää henkilöä. Määräaikaisen sosiaalityöntekijän tehtävän hoitamisen vähimmäisedellytyksenä on, että henkilö on koulutautumassa alalle ja koulutus antaa riittävät edellytykset tehtävän hoitamiseen.⁵

Kelpoisuusvaatimuksista poikkeaminen ei ole mahdollista silloin, kun kyse on tehtävistä, joihin sisältyy sosiaalihuoltolain 12 §:n 2 momentissa tarkoitettu oikeus päättää kiireellisissä tapauksissa tahdosta riippumattoman huollon antamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä. Tällainen tilanne on esimerkiksi lastensuojelulain mukainen kiireellinen sijoitus.

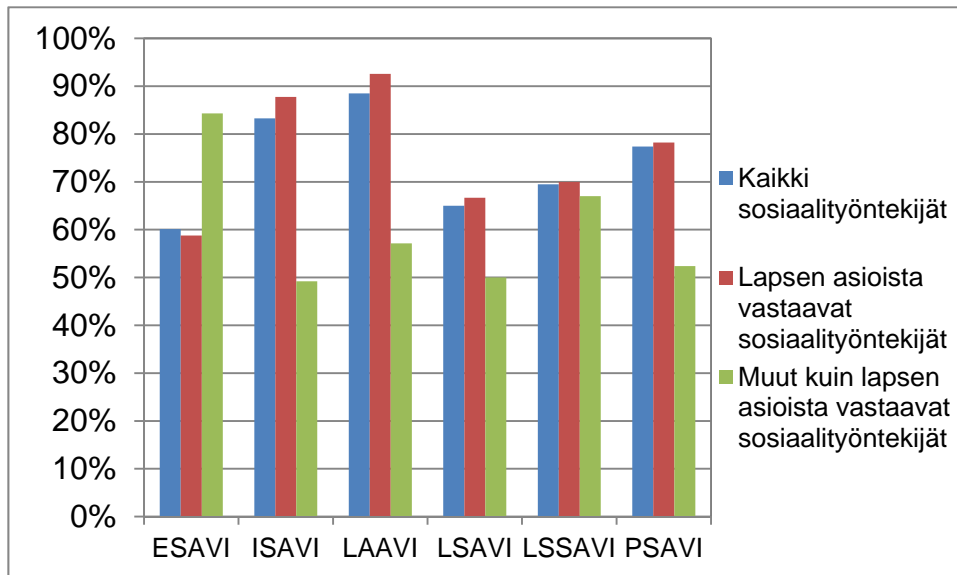
Valtakunnallisesti tarkasteltuna kuntien lapsi- ja perhekohtaisessa lastensuojelussa työskentelevistä sosiaalityöntekijöistä kelpoisuusehdot täyttäviä oli noin 68 %. Myös lapsen asioista vastaavista sosiaalityöntekijöistä kelpoisuusehdot täyttävien osuus oli lähestulkoon sama (68 %). Kunnista 36 %:ssa (N=79) työskenteli muita kuin lapsen asioista vastaavia sosiaalityöntekijöitä lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä. Näistä 66 % täytti sosiaalityöntekijän kelpoisuusvaatimukset.

Kuvista 7 ja 8 ilmenevät ilmoitettujen kelpoisuusehdot täyttävien sosiaalityöntekijöiden osuudet kunnissa. Kaikkien sosiaalityöntekijöiden ja lapsen asioista vastaavien sosiaalityöntekijöiden osalta kelpoisuusehdot täyttävien osuus laski kunnan asukasmäärän noustessa, mutta tämä ei pätenyt muiden sosiaalityöntekijöiden kohdalla. Myös alueellisesti erot olivat merkittäviä.

⁵ Kunnalliset lastensuojelupalvelut, valtakunnallinen valvontaohjelma 2013–2014, s. 52.

Kuva 7. Kelpoisuusehdot täyttävien sosiaalityöntekijöiden osuudet kunnissa. Jaottelu kunnan asukasmäärän mukaan. (N=221)

Kuva 8. Kelpoisuusehdot täyttävien sosiaalityöntekijöiden osuudet kunnissa. Jaottelu AVIittain. (N=221)

Kunnista 37 %:ssa (N=82) kaikki lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä työskentelevät sosiaalityöntekijät täyttivät kelpoisuusehdot. Kunnista 44 %:ssa (N=97) kaikki lapsen asioista vastaavat sosiaalityöntekijät täyttivät kelpoisuusehdot. Niistä kunnista, joissa työskenteli lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä myös muita sosiaalityöntekijöitä, 48 %:ssa (N=38) kaikki muut sosiaalityöntekijät täyttivät kelpoisuusehdot.

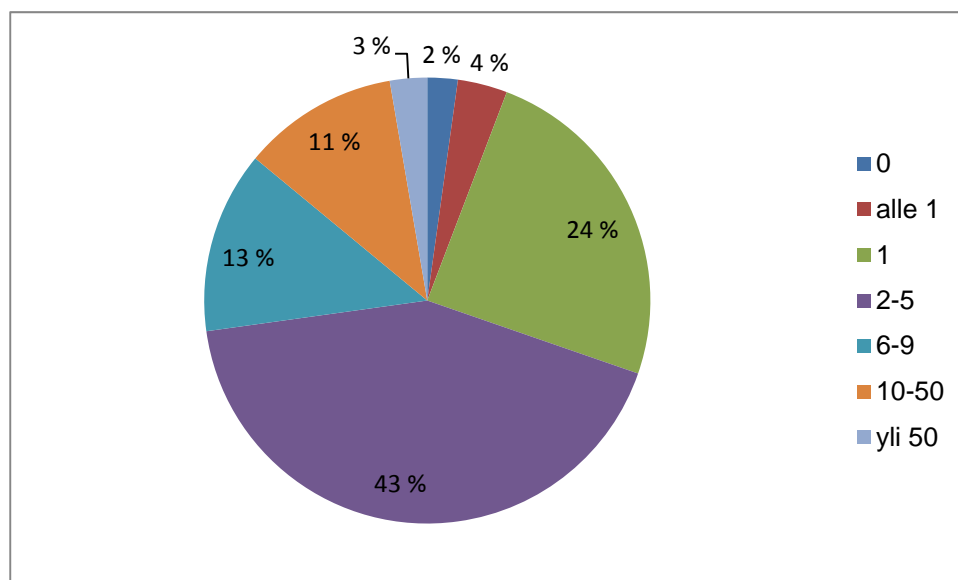
Vajaassa 10 %:ssa kuntia (N=22) ei työskennellyt lainkaan kelpoisuusehdot täyttäviä sosiaalityöntekijöitä. Kuntia, joissa ei työskennellyt kelpoisuusehdot täyttäviä lapsen asioista vastaavia sosiaalityöntekijöitä, oli tulosten perusteella 29 (13 %). Viidessä edellä mainitussa kunnassa ei vastausten perusteella työskennellyt lainkaan lapsen asioista vastaavia sosiaalityöntekijöitä (ei kelpoisuusehdot täyttäviä eikä epäpäteviä). Kaikissa näissä viidessä kunnassa oli vastaushetkellä täyttämättä sosiaalityöntekijän virka. Näistä kolmessa ei tulosten perusteella työskennellyt ylipäänsä sosiaalityöntekijöitä lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä.

Sosiaalityöntekijät vastaavat lastensuojeluprosessista ja heidän tehtäviinsä sisältyy runsaasti vaativaa viranomaistyötä, joka on tehtävä huolellisesti ja lainmukaisesti tiukoissa määräajoissa. Samalla on varmistettava varsinaisen sosiaalityön riittävä saatavuus; lapsen ja perheen kohtaaminen, aito kuuleminen ja tilanteeseen perehtyminen.

Lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle on nimettävä hänen asioistaan vastaava sosiaalityöntekijä ja tällä pitää olla sosiaalityöntekijän kelpoisuus (LsL 13 b §). Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän päätöksentekovaltaan kuuluu:

- päättää lapsen sijoittamisesta vankilan perheosastolle yhdessä vanhempansa kanssa avohuollon tukitoimena (LsL 13 a §),
- päättää omaisuuden tai lähetyksen luovuttamatta jättämisestä (LsL 67 § 4 mom.),
- päättää lähetyksen tai viestin lukemisesta (LsL 67 § 4 mom.),
- päättää laitoksen johtajan tekemän liikkumisvapautta koskevan rajoituspäätöksen jatkamisesta (LsL 69 § 2 mom.) sekä
- päättää erityisen huolenpidon lopettamisesta (LsL 72 §).

Näihin tehtäviin liittyvästä päätösvallasta säädetään suoraan lain nojalla eikä edelleen delegointi ole mahdollista. Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän vastuulle kuuluu lastensuojelulain mukaan edellä mainittujen tehtävien lisäksi mm. lapsen edun turvaaminen (24 §), lastensuojelutarpeen selvityksen tekeminen (27 §) ja lapsen huostaanottoa ja sijaishuoltoa koskevien asioiden valmistelu (41 §). Lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä tai muulla lastensuojelun työntekijällä on lisäksi velvollisuus tavata lapsi asiakassuunnitelmaan tarkemmin kirjattavalla tavalla riittävän usein henkilökohtaisesti. Lapselle pitää varata mahdollisuus myös kahdenkeskiseen keskusteluun (LsL 29 §). Hallituksen esityksessä laiksi lastensuojelulain 29 §:n muuttamisesta⁶ korostetaan lisäksi, että lastensuojelun sosiaalityöntekijän työajasta vähintään puolet tulisi käyttää lasten ja perheiden kohtamiseen.

Kuva 9. Kuntien lapsen asioista vastaavien sosiaalityöntekijöiden lukumäärä valtakunnallisesti. (N=221)

Kuvasta 9 ilmenee, että 30 %:ssa kuntia (N=67) lapsen asioista vastaavia sosiaalityöntekijöitä oli 1 tai tämän alle. Kunnista 2 %:ssa (N=5) ei vastausten perusteella

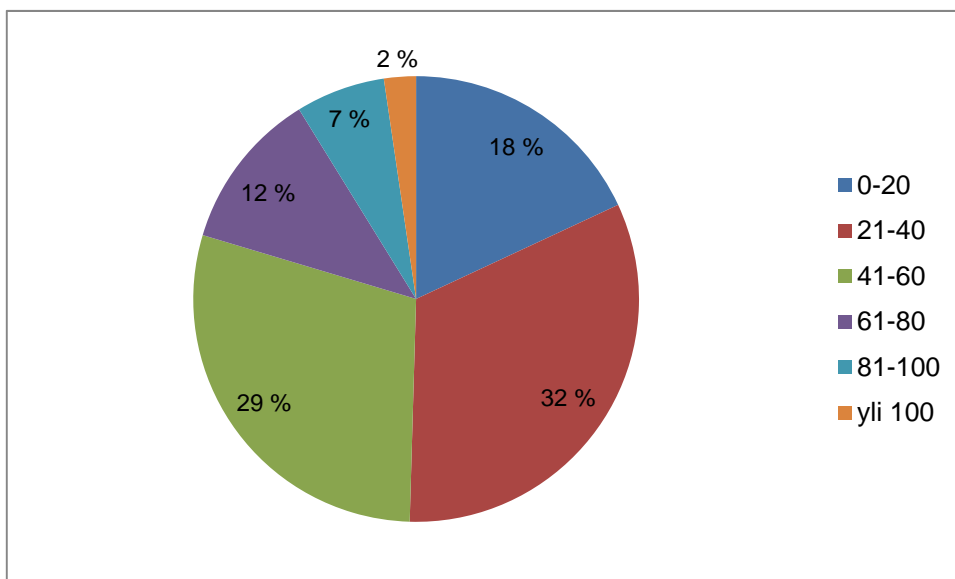
⁶ HE 130/2013 vp. s. 6.

työskennellyt lapsen asioista vastaavia sosiaalityöntekijöitä. Kaikki nämä kunnat kuuluivat asukasmääriltään pienimpiin (alle 6 000 asukkaan) kuntiin.

Laissa ei ole säädetty sosiaalityöntekijän enimmäisasiakasmääristä kuten ei yleisestikään kuntien lastensuojelun tarkoista henkilöstömitoituksista. Eri toimijat ovat kuitenkin ottaneet kantaa siihen, millainen asiakasmäärä sosiaalityöntekijää kohti olisi suositeltavaa.

Työryhmän esityksessä Lastensuojelun laatusuosituksen⁷ nostettiin esiin, että henkilöstöressurssin pitää ensinnäkin mahdollistaa vuorovaikutuksellinen työ ja osallisuuden toteutuminen. Lisäksi lähtökohtana henkilöstömitoituksissa tulisi olla se, että jokaiselle lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle ja vanhemmalle taat- taisiin mahdollisuus saada yksilölliseen tarpeeseen perustuen riittävästi henkilö- kohtaista aikaa omalta työntekijältään.

Sopivan henkilöstörakenteen määrittelemiseksi kuntien pitää lisäksi luoda raa- mit sille, kuinka paljon aikaa työntekijä käyttää asiakkaiden kohtaamiseen ja doku- mentoimiseen. Lisäksi sosiaalityöntekijän työajasta vähintään puolet tulisi käyttää lasten ja perheiden kohtaamiseen.⁸ Toimiva lastensuojelu -selvitysryhmälle teh- dyissä ehdotuksissa sopivan sosiaalityöntekijän asiakasmäärän katsottiin sijoittu- van noin 20–50 asiakkaan välille.⁹ Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry on suositellut asiakkaiden enimmäismääräksi korkeintaan 40 asiakasta lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää kohden.¹⁰ Lastensuojelun Keskuslii- ton ja Talentian vuonna 2008 tekemässä selvityksessä sosiaalityöntekijät itse piti- vät kohtuullisena asiakasmääränä noin 30 lasta.¹¹ Yksiselitteisten ja kaikkia kuntia sitovien asiakasmäärämitoitusten tekeminen on kuitenkin katsottu äärimmäisen vaativaksi ja lähes mahdottomaksi tehtäväksi.

Kuva 10. Asiakkaita lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää kohden. (N=216)

⁷ Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2013:20. Lastensuojelun laatusosi- tus: työryhmän esitys.

⁸ Emt. s. 14.

⁹ Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2013:19. Toimiva lastensuojelu: selvi- tysryhmän loppuraportti.

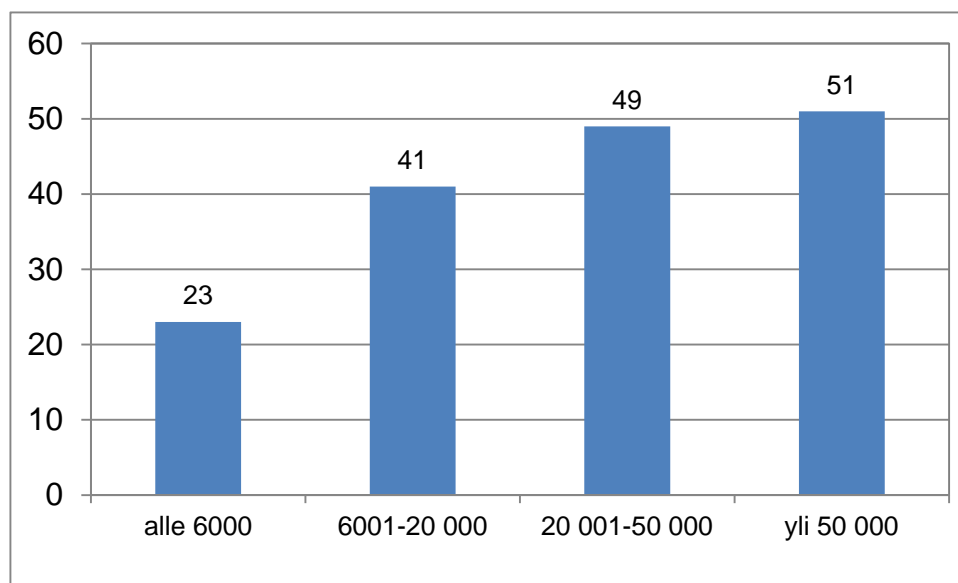
¹⁰ Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry. Lastensuojelun pelastusoh- jelma: http://www.talentia.fi/files/2342/Lastensuojelun_pelastusohjelma.pdf

¹¹ Ristimäki, Tero; Sariola, Heikki; Seppälä, Janne; Varsa, Marjo. Lastensuojelulain toteutu- minen. Lastensuojelun Keskusliitto & Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Ta- lentia ry, 2008, s. 14–16, 37. Verkkojulkaisu http://www.talentia.fi/files/94/Lastensuojelun_toteutuminen.pdf

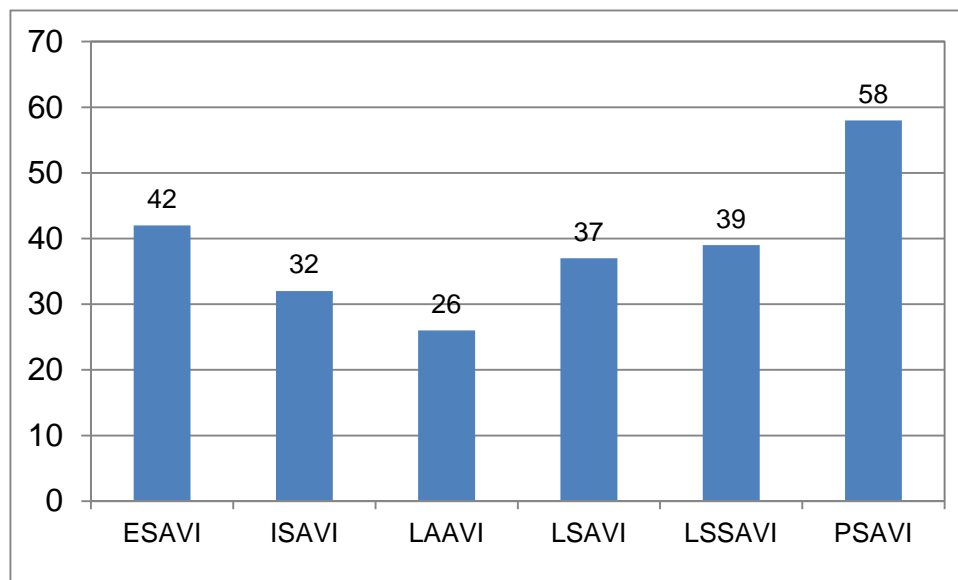
Kuvan 10 tiedot kerättiin kuntien luettelemien kelpoisuusehdot täyttävien ja epäpätevien lapsen asioista vastaavien sosiaalityöntekijöiden yhteislukumääristä. Sijaisien lukumääriä ei tuloksiin huomioitu.

Noin 50 %:ssa kuntia (N=109) asiakkaita oli alle 40 lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää kohden. Kunnista 2 %:ssa (N=5) lastensuojelun asiakkaita oli yhtä lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää kohti jopa yli 100. Pahimmillaan asiakkaita oli jopa 160/sosiaalityöntekijä.

Valtakunnallisesti asiakkaita oli 39 lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää kohden (mediaani). Kuvista 11 ja 12 ilmenee asiakasmäärien jakautuminen yhtä sosiaalityöntekijää kohden erikokoisten kuntien kesken ja alueittain.

Kuva 11. Asiakkaita lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää kohden (mediaani). Jaottelu kunnan asukasmäärän mukaan. (N=216)

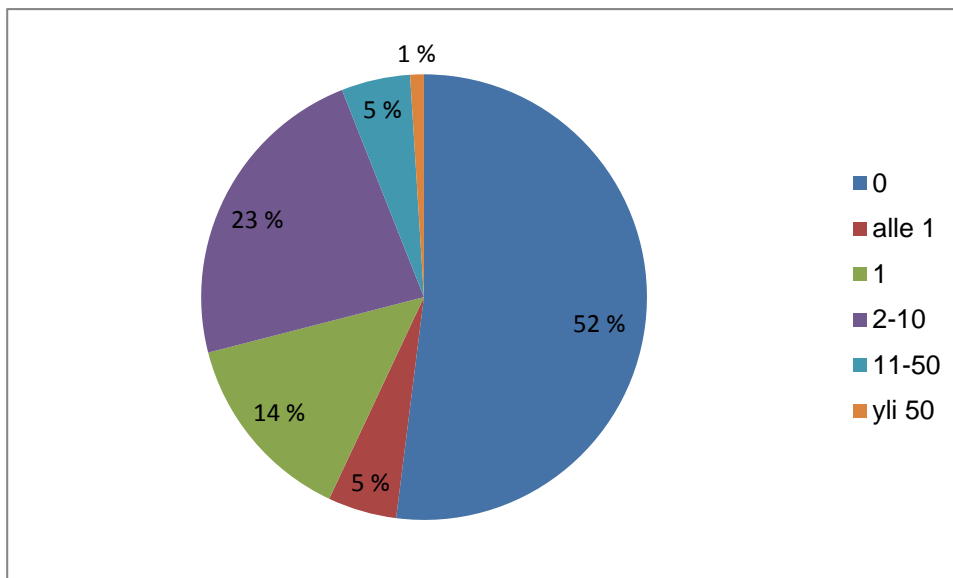
Kuva 12. Asiakkaita lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää kohden (mediaani). Jaottelu AVIittain. (N=216)

Sijaisia sosiaalityöntekijän tehtävissä työskenteli joka toisessa kunnassa (N=110, 51 %). Sijaisten osuus kaikista sosiaalityöntekijöistä oli noin 28 %. Kunnassa työskentelevien sijaisten osuus kasvoi odotetusti kunnan väkiluvun noustessa. Täyttämättä olevia sosiaalityöntekijän virkoja oli 17 %:ssa kuntia (N=38).

3.2.3 Sosiaaliohjaajat

Sosiaaliohjaajan kelpoisuusvaatimuksista säädetään kelpoisuuslain 6 §:ssä, jonka mukaan kelpoisuusvaatimuksena sosiaaliohjaajan tehtäviin on tehtävään soveltuva sosiaalialalle suuntaava sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto. Sosiaaliohjaajan tehtäviä voi hoitaa myös henkilö, joka on ennen lain voimaantuloa suorittanut tehtävään soveltuvan sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoa edeltäneen ammattikorkeakoulututkinnon, opistoasteisen sosiaali- ja terveydenhuoltoalan ammatillisen tutkinnon tai muun sellaisen tutkinnon, joka on tuottanut kelpoisuuden sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetun asetuksen 4 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin mainitun asetuksen siirtymäsäännösten nojalla (kelpoisuuslaki 15 § 2 mom.).

Lastensuojelun tehtävissä toimivat sosiaaliohjaajat täyttivät melkein poikkeuksetta sosiaaliohjaajan kelpoisuusvaatimukset. Valtakunnallisesti 98 % kuntien lastensuojelutehtävissä työskentelevistä sosiaaliohjaajista oli kelpoisuusehdot täyttäviä.

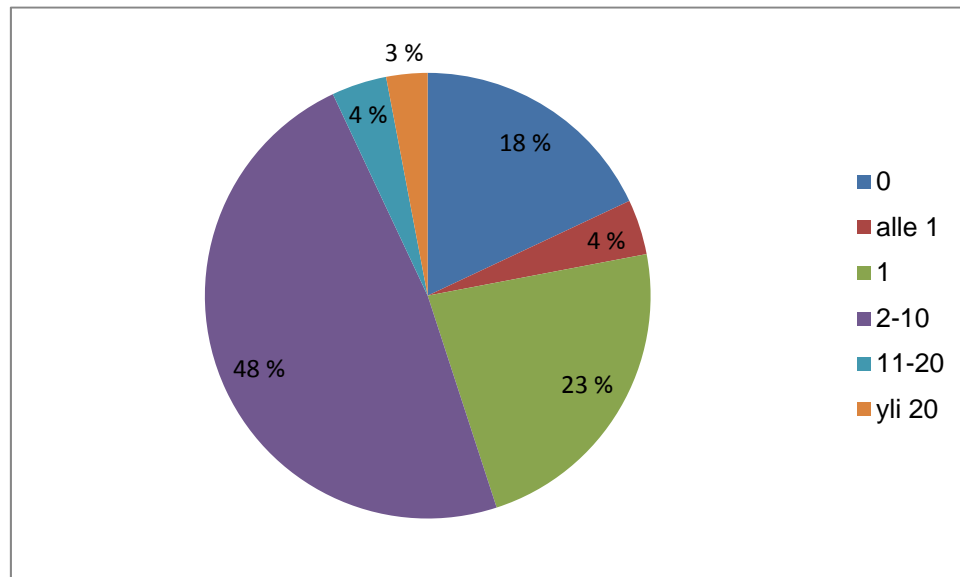
Kuva 13. Kuntien lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä sosiaaliohjaaja-nimikkeellä työskentelevien henkilöiden lukumäärä valtakunnallisesti. (N=221)

Kuvasta 13 ilmenee, että joka toisessa kunnassa (N=114) ei vastaushetkellä työskennellyt lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä sosiaaliohjaaja-nimikkeellä ainoatakaan henkilöä. Pienimmissä (alle 6 000 asukkaan) kunnissa 77 %:ssa ei työskennellyt henkilöitä sosiaaliohjaaja-nimikkeellä.

Sijaisia työskenteli tulosten mukaan 24 %:ssa kunnista (N=52). Sosiaaliohjaajana työskentelevistä noin 29 % oli sijaisia. Kunnista 5 % (N=10) ilmoitti, että vastaushetkellä oli täyttämättä sosiaaliohjaajan virka tai virkoja.

3.2.4 Perhetyöntekijät ja muut mahdolliset lastensuojelun työntekijät

Kunnissa työskentelee lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä myös monilla muilla nimikkeillä työskenteleviä henkilöitä. Muun muassa perhetyöntekijä-nimikkeellä toimivaa henkilöstöä on runsaasti.

Kuva 14. Kuntien lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä perhetyöntekijä-nimikkeellä työskentelevien henkilöiden lukumäärä valtakunnallisesti. (N=221)

Perhetyöntekijä-nimikkeellä toimivia henkilöitä työskenteli vastausten perusteella 82 %:ssa kunnista (N=182). Perhetyöntekijä-nimikkeellä toimivista henkilöistä 64 % täytti sosiaaliohjaajan kelpoisuusvaatimukset.

Noin kolmasosa kunnista (N=74, 33 %) ilmoitti, että kunnassa toimi sijaisia perhetyöntekijän tehtävissä. Perhetyöntekijöissä sijaisten osuus oli noin 15 %. Täyttämättä olevia perhetyöntekijän virkoja oli kyselyn vastaushetkellä melko vähän. Vain 9 % kunnista (N=20) ilmoitti tällaisen viran olleen täyttämättä.

Kunnissa työskentelee lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä henkilöitä myös monilla muilla nimikkeillä joko virka- tai työsuhteessa. Kunnista 42 % (N=92) ilmoitti, että heillä työskentelee tällaista muuta henkilöstöä lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä.

Avovastausten mukaan kunnissa työskentelee suuri joukko mm. erilaisilla ohjaajan nimikkeillä työskenteleviä henkilöitä: ohjaajia, perheohjaajia, vastaavia ohjaajia, perhetyönohjaajia, perhehoidon ohjaajia ja jälkihuollon ohjaajia. Myös kotipalvelutyöntekijä-, kodinhoitaja-, lähihoitaja-, ammatillinen tukihenkilö- ja erityistyöntekijä-nimikkeet mainittiin useissa avovastauksissa. Terveystieteiden ammattihenkilöitä työskenteli vastausten mukaan runsaasti etenkin isoissa kunnissa. Avovastausten mukaan kunnissa työskentelee esimerkiksi psykologeja, psykoterapeuteja, toimintaterapeuteja, yhteisöterapeuteja, sairaanhoitajia (etenkin psykiatrisia sairaanhoitajia) ja terveydenhoitajia.

3.3 Kelpoisuusehdot täyttävien sosiaalihuollon ammattilaisten työpanoksen ostaminen toiselta kunnalta tai kuntayhtymältä

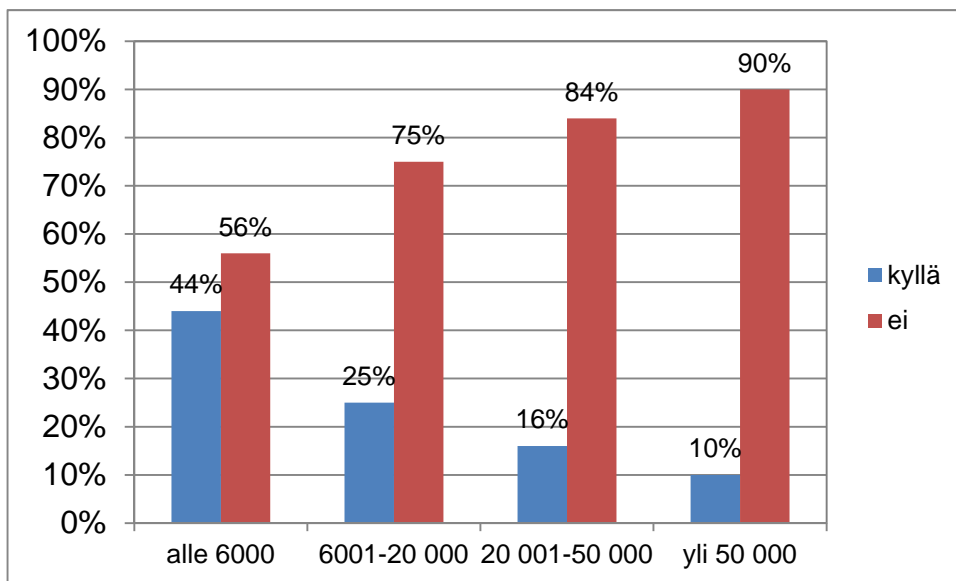
Kuntalain 2 §:n 3 momentin mukaan kunta hoitaa sille laissa säädetyt tehtävät itse tai yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetun lain (733/1992, STVOL) 4 §:n mukaan kunnat ja kuntayhtymät voivat järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon alaan kuuluvat tehtävät 1) hoitamalla toiminnan itse; 2) sopimuksin yhdessä muun kunnan tai muiden kuntien kanssa; 3) olemalla jäsenenä toimintaa hoitavassa kuntayhtymässä; 4) hankkimalla palveluja valtiolta, toiselta kunnalta, kuntayhtymältä tai muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta taikka 5) antamalla palvelunkäyttäjälle palvelusetelin, jolla kunta sitoutuu maksamaan palvelun käyttäjän kun-

nan hyväksymältä yksityiseltä palvelujen tuottajalta hankkimat palvelut kunnan päätöksellä asetettuun setelin arvoon asti.

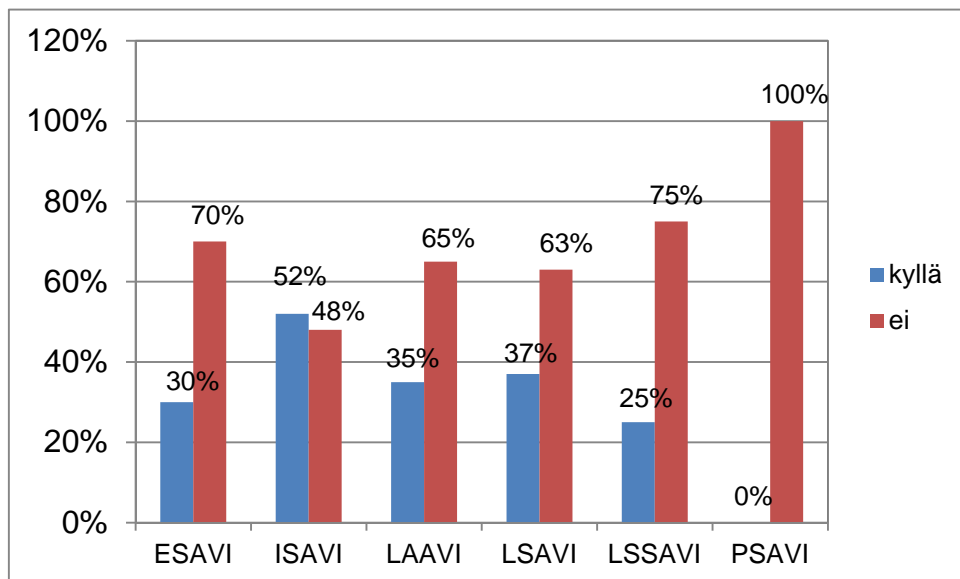
Noin 29 % kunnista (N=64) ilmoitti ostavansa toiselta kunnalta tai kuntayhtymältä kelpoisuusehdot täyttävien sosiaalihuollon ammattilaisten työpanosta. Työpanoksen ostaminen toiselta kunnalta tai kuntayhtymältä laski kunnan väkiluvun kasvaessa. Selvityksessä saatujen tulosten mukaan kunnista, joissa oli enintään yksi johtavan viranhaltijan virka ja enintään yksi kelpoisuusehdot täyttävä sosiaalityöntekijä (N=80), ainoastaan 41 % (N=33) ilmoitti ostavansa työpanosta tarvittaessa toiselta kunnalta tai kuntayhtymältä.

Lastensuojelulaissa säädetyt tarkat tehtävänjaot päätöksenteon ja asioiden valmisteluvastuun osalta edellyttävät kattavaa yhteistyötä muiden kuntien kanssa etenkin silloin, kun kunnassa on vähän henkilöstöä. Esimerkiksi kunnan sosiaalihuollon johtavan viranhaltijan tai hänen määräämän viranhaltijan päätösvaltaa koskevissa asioissa valmisteluvastuu kuuluu lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle, jolle päätösvaltaa ei voida delegoida. Kiireellistä sijoitusta koskevan päätöksen tehnyt viranhaltija ei voi myöskään tehdä kiireellisen sijoituksen jatkamista koskevaa päätöstä.

Kuvista 15 ja 16 ilmenee, miten kunnat ilmoittivat ostavansa toiselta kunnalta tai kuntayhtymältä kelpoisuusehdot täyttävien sosiaalihuollon ammattilaisten työpanosta. Pohjois-Suomen AVIn alueella sijaitsevat kunnat erosivat merkittävästi muista, sillä sen alueen kunnista yksikään ei ilmoittanut ostavansa toiselta kunnalta kelpoisuusehdot täyttävien sosiaalihuollon ammattilaisten työpanosta.

Kuva 15. Ostaako kunta toiselta kunnalta/kuntayhtymältä kelpoisuusehdot täyttävien sosiaalihuollon ammattilaisten työpanosta? Jaottelu kunnan asukasmäärän mukaan. (N=221)

Kuva 16. Ostaako kunta toiselta kunnalta/kuntayhtymältä kelpoisuusehdot täyttävien sosiaalihuollon ammattilaisten työpanosta? Jaottelu AVIittain. (N=221)

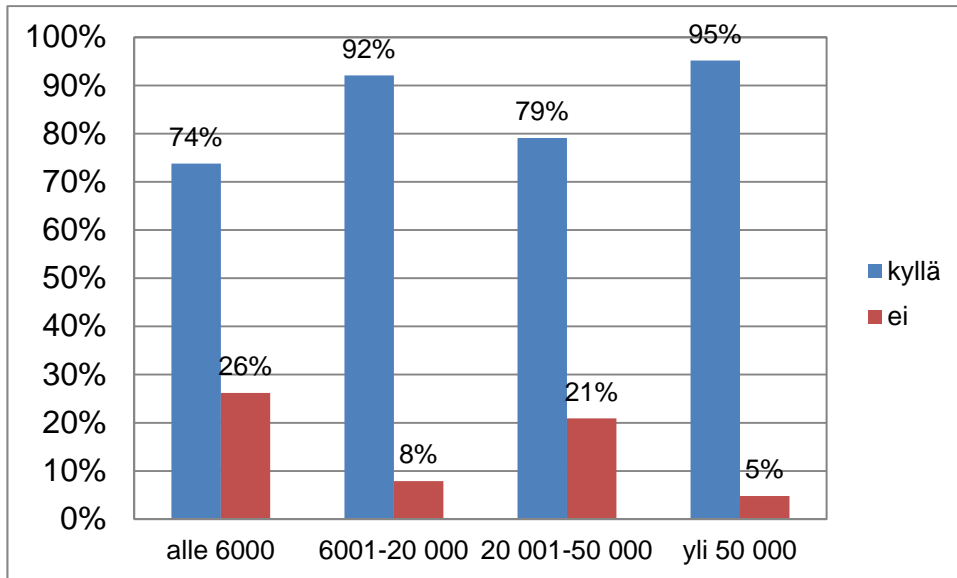
Kunnista 64 tarkensi avovastausten avulla, mitä työpanosta toiselta kunnalta ostetaan. Yleisin toiselta kunnalta ostettava työpanos oli sosiaalipäivystys (25). Johtavien viranhaltijoiden, johtavien sosiaalityöntekijöiden ja kelpoisuusehdot täyttävien sosiaalityöntekijöiden työpanoksen ostoa (17) kuin myös yleisesti työparin ostoa (6) mainittiin useissa avovastauksissa. Avovastauksissa mainittiin myös mm. lastenvalvojan, poliisin sosiaalityön ja asiantuntijatyöryhmän työpanoksen ostoa. Myös avo- ja jälkihuollon tukipalveluihin ilmoitettiin ostettavan työpanosta (6). Seudullisen perhehoitoyksikön palveluja ilmoitettiin ostettavan 4 kunnan vastauksissa. Näiden lisäksi mm. olosuhdeselvitysten tekoon ilmoitettiin ostettavan työpanosta (2).

Niistä kunnista, jotka ilmoittivat ostavansa kelpoisuusehdot täyttävän sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön työpanosta toiselta kunnalta tai kuntayhtymältä, ainoastaan 22 % (N=13) ilmoitti, että työpanoksen ostosta oli määritelty kunnan johtosäännössä.

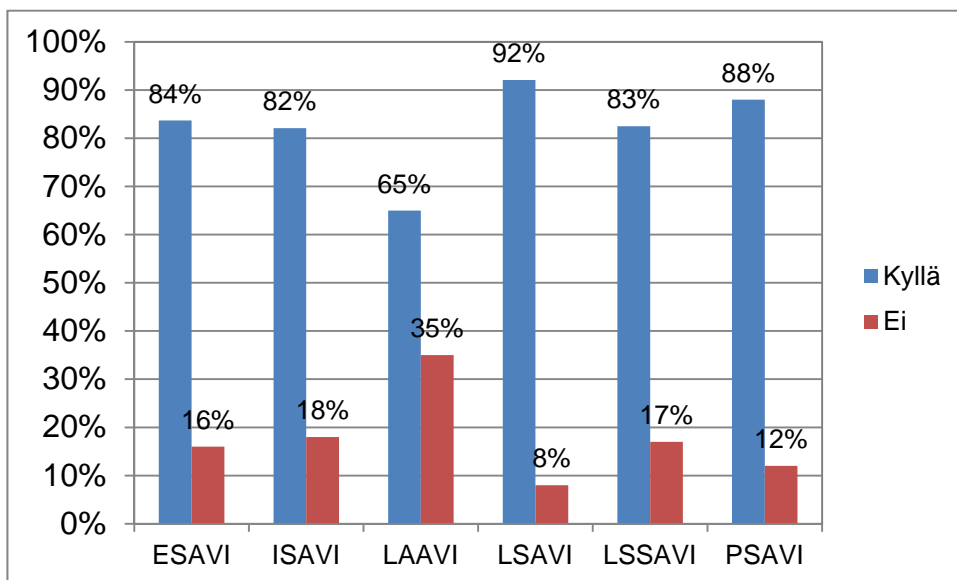
3.4 Yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun palvelut

Kunta voi järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon alaan kuuluvia tehtäviä myös hankkimalla palveluja yksityiseltä palvelujen tuottajalta (STVOL 4 § 1 mom. 4 kohta, kuntalaki 2 § 3 mom.). Hankittaessa palveluja yksityiseltä palvelujen tuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toimijalta.

Kunnista 83 % (N=183) ilmoitti ostavansa lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun palveluja yksityisiltä palvelujen tuottajilta. Kuvista 17 ja 18 ilmenevät erot erikoisten kuntien kesken ja alueittain.

Kuva 17. Ostaako kunta/kuntayhtymä yksityisiltä palvelujen tuottajilta lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun palveluja (pois lukien sijaishuollon palvelut)? Jaottelu kunnan asukasmäärän mukaan. (N=220)

Kuva 18. Ostaako kunta/kuntayhtymä yksityisiltä palvelujen tuottajilta lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun palveluja (pois lukien sijaishuollon palvelut)? Jaottelu AVIttain. (N=220)

Kunnista 161 tarkensi avokomenttikentässä, mitä palveluja yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostetaan. Yleisimmin kunnat ilmoittivat ostavansa avohuollon tukitoimia: mm. perhetyötä (90), ammatillisten tukihenkilöiden ja tukiperheiden työpanosta (89), perhekuntoutusta (33), erilaisia terapiapalveluja (15) ja vanhemmuuden arviointia (12). Myös koulunkäynnin tuki, kuntouttava päivätoiminta ja leiritoiminta mainittiin avovastauksissa. Yleisesti avohuollon tukitoimien (11) ja jälkihuollon tukipalvelujen ostot (20) mainittiin useissa vastauksissa. Tuettu asuminen mainittiin 9 kunnan sekä ensi- ja turvakotipalvelut 17 kunnan vastauksissa. Valvottuja ja tuettuja tapaamisia sekä vaihtoja ilmoitti ostavansa 9 kuntaa. Myös edunvalvonta mainittiin vastauksissa (3). Lisäksi 3 kuntaa ilmoitti ostavansa sosiaalipäivystyksen etupäivystystä. Kunnat ilmoittivat ostavansa myös erilaisia asiantuntijapalveluja, esimerkiksi lakimiesten, psykologien, psykiatrien ja perheterapeuttien palveluja ja muuta asiantuntija-apua (mm. adhd-coach).

Kuntien avovastauksissa mainittiin myös mm. seuraavia lastensuojelun palveluja: lastensuojelutarpeen arviointiin ja selvityksiin liittyvät palvelut (7), olosuohdeselvi-

tykset (4), työpari (5) ja sosiaalipäivystys (2, pois lukien sosiaalipäivystyksen etupäivystys).¹²

¹² Ks. näiden osalta kohta 4.3. Jatkotoimenpiteet.

4 Yhteenveto ja jatkotoimenpiteet

4.1 Tulosten luotettavuus

Raportissa esitetyt tulokset perustuvat kuntien kyselyssä antamiin vastauksiin. Tuloksia analysoitaessa todettiin, että kaikki vastaukset eivät kuvanneet tilannetta vastaushetkellä. Esimerkiksi asiakkaiden osalta lukumäärät saattoivat koskea koko vuoden aikana lastensuojelun asiakkaina olleita. Tällaiset vastaukset poistettiin lopullisesta analyysistä.

Johtavien viranhaltijoiden kohdalla pyydettiin ilmoittamaan johtavien viranhaltijoiden virkojen lukumäärät. Jos johtaville viranhaltijoille kuului muitakin vastuualueita, vastaukset sai ilmoittaa desimaalilukuja käyttäen. Muusta lastensuojeluhenkilöstöstä kysyttäessä pyydettiin ilmoittamaan tehtävissä toimivien henkilöiden lukumäärät. Tuloksia analysoitaessa todettiin kuitenkin, että myös näihin oli saatettu vastata nimenomaan tarkoittaen lastensuojeluun käytettävää työpanosta. Näissä kohdissa ilmoitettuja desimaalilukuja ei pyöristetty kokonaisluvuiksi.

Sosiaalihuollon johtavien viranhaltijoiden osalta ongelmaksi muodostui lisäksi se, että vastauksista ei pystytty päättämään, täyttikö sosiaalihuollon johtava viranhaltija sosiaalityöntekijän kelpoisuusvaatimuksen vai oliko hänellä muu tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, mikäli tästä ei erikseen mainittu avovastauksessa. Osasta vastauksista ilmeni, että sosiaalityöntekijän kelpoisuusehdot täyttävä johtava viranhaltija saattoi hoitaa osaksi myös lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän tehtäviä.

Vastauksia analysoitaessa ongelmalliseksi muodostui edellä mainittujen lisäksi myös kuntien ilmoittamien sijaisten suhde muuhun henkilöstöön nähden. Vastauksista ei pystynyt luotettavasti päättämään, mihin aiemmin kysytyyn luokkaan sijaisena työskentelevä sijoittui. Ilmoitettujen sijaisten lukumääriä ei täten huomioitu laskettaessa yhteen henkilöstön lukumääriä.

4.2 Johtopäätökset

Lastensuojelun henkilöstön määrää ja kelpoisuutta koskevan selvityksen tavoitteena oli kartoittaa koko valtakunnan kattava lastensuojelun henkilöstötilanne. Selvityksen tulokset vahvistavat julkisuudessa esillä olleita arvioita ja aiempien selvitysten tuloksia siitä, että useilla lastensuojelun sosiaalityöntekijöistä ei ole laissa määriteltyä sosiaalityöntekijän kelpoisuutta.

Lastensuojelulaki edellyttää kuntia huolehtimaan siitä, että ehkäisevä lastensuojelu sekä lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaiseksi kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Lapsi ja perhekohtaista lastensuojelua on järjestettävä tarvittavassa laajuudessa niinä vuorokauden aikoina, joina sitä tarvitaan. Lastensuojelun on oltava laadultaan sellaista, että se takaa lastensuojelun tarpeessa oleville lapsille ja nuorille sekä heidän perheilleen näiden tarvitseman avun ja tuen. (LsL 11 § 1 ja 2 momentti).

Kuntien lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun henkilöstömitoituksen tarkkoja vähimmäisvaatimuksia ei ole kaikilta osin säädetty laissa. Sosiaalihuoltolain 10 §:n mukaan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä varten kunnassa pitää kuitenkin olla sosiaalihuollon ammatillista henkilöstöä ja jokaisen kunnan käytettävissä on oltava sellaisen asiakastyöhön osallistuvan viranhaltijan palveluja, jolla on sosiaalityöntekijän ammatillinen kelpoisuus. Kunnassa pitää siis olla lastensuojelutoimenpiteistä päättävä viranhaltija, jolla on kelpoisuuslain 3 §:n mukainen sosiaalityöntekijän ammatillinen kelpoisuus. Kunnan sosiaalihuollon johtavalla viranhaltijalla on oltava kyseisen lain 10 §:n 1 tai 2 momentin tai 3 §:n mukainen kelpoisuus.

Kunnan sosiaalihuollon johtavan viranhaltijan tai hänen määräämänsä viranhaltijan päätösvaltaa ja tosiasiallisia hallintotoimia koskevissa asioissa valmisteluvastuu kuuluu lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle, jolle ei voida delegoida päätösvaltaa. Jokaiselle lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle pitää nimetä hänen asioistaan vastaava sosiaalityöntekijä, jolla on oltava sosiaalityöntekijän kelpoisuus (LsL 13 b §).

Kiireellistä sijoitusta koskevan päätöksen tehnyt viranhaltija ei voi tehdä kiireellisen sijoituksen jatkamista koskevaa päätöstä. Lastensuojelulaissa on lisäksi säädetty työparityöskentelystä tietyissä tehtävissä. Esimerkiksi lastensuojelutarpeen selvitys ja huostaanoton valmistelu tulisi lähtökohtaisesti tehdä työparityöskentelynä. Työparina voi olla toinen sosiaalityöntekijä tai muu lastensuojelun työntekijä. Kunnalla pitää siis olla käytettävissään useita riittävän kelpoisuuden omaavia viranhaltijoita lastensuojelupäätöksiä varten. Pienissä kunnissa edellä mainittujen tehtävien hoitaminen edellyttää käytännössä yhteistyötä.

Tulokset osoittivat, että lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu on toteutettu kunnissa hyvin vaihtelevasti. Monien kysymysten osalta erot olivat huomattavia eri kuntien välillä ja eroja havaittiin myös verratessa samankokoisia kuntia keskenään. Tulosten perusteella huolenaiheeksi nousi etenkin se, pystyvätkö kaikki kunnat järjestämään lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun asianmukaisesti ja lainmukaisesti. Osassa kuntia huolenaiheeksi nousi myös asiakasmäärien suuruus henkilöstöön nähden.

Kunnista 75 %:ssa sosiaalihuollon johtavien viranhaltijoiden virkoja, joissa käytetään lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun päätöksentekovaltaa, oli 1 tai tämän alle. Johtavan viranhaltijan virkaa ei vastaushetkellä ollut viidessä kunnassa. Näissä kunnissa lastensuojelun asiakasmäärät olivat kuitenkin vähäisiä ja kunnat tarkensivat – yhtä kuntaa lukuun ottamatta – ostavansa johtavan viranhaltijan työpanosta tarvittaessa toiselta kunnalta. Asukasmääriltään pienten kuntien yhteistyö muiden kuntien kanssa onkin välttämätöntä, mikäli kunnan omat resurssit eivät yksinään riitä täyttämään kaikkia lain velvoitteita. Järjestelyn yksityiskohdista on tehtävä kuntien välinen sopimus, ja ostaminen edellyttää, että ostajakunta delegoi kunnan johtosäännössä päätösvalan toisen kunnan viranhaltijalle.

Kunnissa lapsi- ja perhekohtaisessa lastensuojelussa työskentelevistä sosiaalityöntekijöistä noin kaksi kolmasosaa (68 %) täytti kelpoisuusehdot. Myös lapsen asioista vastaavista sosiaalityöntekijöistä kelpoisuusehdot täyttävien osuus oli lähestulkoon sama (68 %). Sijaisten osuus kaikista sosiaalityöntekijöistä oli noin 28 %. Kelpoisuusehdot täyttävien sosiaalityöntekijöiden osuus laski kunnan asukasmäärän noustessa samalla, kun sijaisten osuus kasvoi.

Osassa kuntia kaikki ilmoitetut sosiaalityöntekijät (37 %) ja kaikki lapsen asioista vastaavat sosiaalityöntekijät (44 %) täyttivät kelpoisuusehdot. Huolestuttavan monessa kunnassa lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä ei toisaalta työskennellyt lainkaan kelpoisuusehdot täyttäviä sosiaalityöntekijöitä (10 %), kelpoisuusehdot täyttäviä lapsen asioista vastaavia sosiaalityöntekijöitä (13 %) tai kelpoisuusehdot täyttävien sosiaalityöntekijöiden osuus oli alle 50 %.

Lähes 50 %:ssa kuntia asiakkaita oli yli 40 yhtä sosiaalityöntekijää kohden. Kunnista 21 %:ssa yhtä lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää kohden oli yli 60 asiakasta. Pahimmillaan asiakkaita oli jopa yli 100. Liian suuret asiakas- ja työmäärät aiheuttavat lastensuojelun asiakkaina olevien lasten ja nuorten, heidän perheidensä mutta myös työntekijöiden oikeusturvan vaarantumisen. Kuntien onkin kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että henkilöstön määrä, osaaminen ja työmäärä mahdollistavat kaikin puolin laadukkaan ja lainmukaisen työskentelyn.

Kunnissa työskentelevistä sosiaaliohjaajista melkein kaikki (98 %) sosiaaliohjaaja-nimikkeellä työskentelevät henkilöt täyttivät sosiaaliohjaajan kelpoisuusehdot. Toisaalta noin 52 %:ssa kuntia ei tulosten perusteella työskennellyt henkilöstöä

sosiaalihjaaja-nimikkeellä lainkaan. Myös sosiaalihjaajien osalta sijaisten osuus oli korkea (29 %).

Kunnissa on lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä myös monilla muilla nimikkeillä työskenteleviä henkilöitä. Muun muassa perhetyöntekijä-nimikkeellä toimivaa henkilöstöä on runsaasti. Kunnista 82 % ilmoitti kunnassa työskentelevän perhetyöntekijöitä. Näistä 64 % täytti sosiaalihjaajan kelpoisuusvaatimukset. Sijaisena tehtävää hoiti 15 %. Kunnista 42 %:ssa työskenteli näiden lisäksi myös muuta henkilöstöä lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä.

Selvityksessä saatujen tulosten perusteella oli myös nähtävissä, että kunnat ostavat toiselta kunnalta ja kuntayhtymältä kelpoisuusehdot täyttävän sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön työpanosta melko vähän. Yksityisiltä palvelujen tuottajilta lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun palveluja ostetaan huomattavasti enemmän.

4.3 Jatkotoimenpiteet

Raportin julkistamisen jälkeen julkaistaan selvityksen tulosten perusteella aloitettavan valvonnan toimeenpano-osa, jossa kuvataan valvonnan toteutus, työnjako ja aikataulutus.

Suomen perustuslain (731/1999) 124 §:ssä säädetään julkisen hallintotehtävän antamisesta muulle kuin viranomaiselle. Julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan antaa vain viranomaiselle. Julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä kuuluu runsaasti etenkin sosiaalihuollon johtaville viranhaltijoille ja sosiaalityöntekijöille.

Kunnalliset lastensuojelupalvelut valvontaohjelmassa¹³ on määritelty virkavastuulla suoritettavat tehtävät, joita ei valvontaviranomaisten näkemysten mukaan voi hankkia yksityiseltä sektorilta.

Nämä ovat:

- lastensuojeluilmoitusten vastaanottaminen ja arviointi
- lastensuojelutarpeen selvitys
- asiakassuunnitelmien laatiminen
- lastensuojelun päätöksenteko ja
- lastensuojelun valvonta.

Selvityksessä saatujen tulosten perusteella Valvira ottaa periaatteellisesti tärkeänä ja laajakantoisena asiana selvitettäväkseen aiempaa tarkemmin, missä laajuudessa yksityisten palvelujen tuottajien työpanosta on mahdollista hyödyntää kuntien lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävien hoidossa.

¹³ Kunnalliset lastensuojelupalvelut, valtakunnallinen valvontaohjelma 2013–2014, s. 25.

Lähteet

Lainsäädäntö

Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005)
Laki sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta (733/1992)
Kuntalaki (365/1995)
Lastensuojelulaki (417/2007)
Sosiaalihuoltolaki (710/1982)
Suomen perustuslaki (731/1999)
Asetus sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista (804/1992)
Valtioneuvoston asetus sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista (608/2005)

Muut lähteet

HE 130/2013 vp. Hallituksen esitys laiksi lastensuojelulain 29 §:n muuttamisesta.

Ristimäki, Tero; Sariola, Heikki; Seppälä, Janne; Varsa, Marjo. Lastensuojelulain toteutuminen. Elokuu 2008. Lastensuojelun Keskusliitto & Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia, 2008, s. 14–16, 37. Verkkojulkaisu
http://www.talentia.fi/files/94/Lastensuojelun_toteutuminen.pdf

Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia: Lastensuojelun pelastusohjelma:
http://www.talentia.fi/files/2342/Lastensuojelun_pelastusohjelma.pdf

Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2013:20. Lastensuojelun laatusuositus: työryhmän esitys.

Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2013:19. Toimiva lastensuojelu: selvitysryhmän loppuraportti.

Valvira: Kunnalliset lastensuojelupalvelut, valtakunnallinen valvontaohjelma 2013–2014. Valvontaohjelmia 1:2013. Verkkojulkaisu
http://www.valvira.fi/ohjaus_ja_valvonta/valvontaohjelmat

Väestörekisterikeskus: väestötietojärjestelmä. Kuntien asukasluvut aakkosjärjestyksessä. Rekisteritilanne 30.11.2013. <http://vrk.fi/default.aspx?docid=7744&site=3&id=0>

Liitteet

Liite 1 Lastensuojelun henkilöstöselvityksen kyselylomake

Valtakunnallinen lastensuojelun henkilöstöselvitys

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) ja aluehallintovirastot julkaisivat Kunnalliset lastensuojelupalvelut -valvontaohjelman maaliskuussa 2013. Osana valvontaohjelman toimeenpanoa on lastensuojelun henkilöstön kelpoisuuden ja määrän valvonta. Valvira lähettää jokaiseen kuntaan ja kuntayhtymään vastattavaksi tämän kyselyn.

Vastaukset on toimitettava xx.xx.xxxx mennessä. Huomioitathan, että vastaajan on oltava toimivaltainen antamaan kunnan tai kuntayhtymän viralliset tiedot (esim. sosiaalijohtaja tai hänen valtuuttamansa viranhaltija).

Kyselyä ei voi palauttaa ellei vähintään tähdellä merkittyihin kysymyksiin (*) ole vastattu. Kirjoittakaa lukumääriä koskeviin kysymyksiin vain numero, ei muita merkkejä.

Suosittellemme vastausten täyttämistä ensin paperiselle lomakkeelle ja sen jälkeen vastausten siirtoa sähköiseen kyselyyn. Paperisen lomakkeen voi tulostaa sähköpostiviestin mukana tulleesta liitteestä "Lastensuojelun henkilöstöselvityksen kyselylomake" Kun olette lähettäneet sähköiset vastauksenne, saatte tulostettavan yhteenvedon vastauksistanne tietokoneenne näytölle.

1. Yhteystiedot *

Kunta / kuntayhtymä

Vastaajan nimi

Vastaajan nimike

Vastaajan sähköposti

Vastaajan puhelin

Lastensuojelun asiakkaiden lukumäärä

2. Lastensuojelun asiakkaiden lukumäärä vastaushetkellä

Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärä (lastensuojelutarpeen selvityksessä ja avohuollon tukitoimien piirissä olevien lasten lukumäärä, mukaan lukien avohuollon tukitoimena sijoitettuina olevat lapset) *

Huostassa olevien lasten lukumäärä (mukaan lukien kiireellisesti sijoitettuina olevat lapset) *

Jälkihuollossa olevien lasten ja nuorten lukumäärä (kunnes nuori täyttää 21 vuotta) *

Käsittelyssä olevien lastensuojeluasian vireilletulojen (lastensuojeluilmoitus, pyyntö lastensuojelutarpeen selvittämiseksi) lukumäärä. Ei koske ennakkollisia lastensuojeluilmoituksia. *

Mahdollisia lisätietoja

Lastensuojelun henkilöstön lukumäärä

3. Johtavat viranhaltijat *

Kunnan johtosäännössä määritelty lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun päätöksentekovalta koskee

1. Lastensuojelulain 38 §:n 3 momentissa tarkoitettua kiireellisen sijoituksen jatkamista
2. Lastensuojelulain 43 §:n 1 momentissa tarkoitettua huostaanottoa ja siihen liittyvää sijaishuoltoa
3. Lastensuojelulain 43 §:n 2 momentissa tarkoitettua huostaanottoa ja siihen liittyvää sijaishuoltoa koskevan hakemuksen tekemistä
4. Lastensuojelulain 43 §:n 3 momentissa tarkoitettua huostaanoton tai kiireellisen sijoituksen aikana tehtävää sijaishuoltopaikan muuttamista
5. Lastensuojelulain 47 §:ssä tarkoitettua huostassapidon lopettamista sekä
6. Lastensuojelulain 28 §:ssä tarkoitettua lapsen tutkimusta

Sosiaalihuollon johtavien viranhaltijoiden virkojen lukumäärä, joissa käytetään kunnan johtosäännössä määriteltyä lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun päätöksentekovaltaa ja joissa kelpoisuusehtona on sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain 10 §:n 1 momentin edellytykset (Jos johtavilla viranhaltijoilla on muitakin vastuualueita, voi tässä vastauksessa käyttää desimaalilukuja)

Täyttämättä olevien em. sosiaalihuollon johtavien viranhaltijoiden virkojen lukumäärä vastaushetkellä

Sosiaalihuollon johtavien viranhaltijoiden tehtävää lastensuojelussa sijaisena hoitavien henkilöiden määrä vastaushetkellä

4. Sosiaalityöntekijät *

Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (272/2005) 3 §:n mukaan kelpoisuusvaatimuksena sosiaalityöntekijän tehtäviin on ylempi korkeakoulututkinto, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu pääaineopinnot tai pääainetta vastaavat yliopistolliset opinnot sosiaalityössä. 14 §:n mukaan tehtäviä, joihin tämän lain mukaan vaaditaan sosiaalityöntekijän kelpoisuus, voi hoitaa myös henkilö, joka tämän lain voimaan tullessa oli kelpoinen vastaavaan tehtävään sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetun asetuksen 2 §:n 1 momentin tai mainitun asetuksen siirtymäsäännösten nojalla.

Lastensuojelulain 13 b §:n mukaisesti lapsen asioista vastaavaksi sosiaalityöntekijäksi nimettyjen sosiaalityöntekijöiden lukumäärä, jotka **täyttävät** sosiaalityöntekijän kelpoisuusvaatimuksen

Muiden kuin lapsen asioista vastaavaksi sosiaalityöntekijäksi nimettyjen sosiaalityöntekijöiden lukumäärä lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä, jotka **täyttävät** sosiaalityöntekijän kelpoisuusvaatimuksen

Lastensuojelulain 13 b §:n mukaisesti lapsen asioista vastaavaksi sosiaalityöntekijäksi nimettyjen sosiaalityöntekijöiden lukumäärä, jotka **eivät täytä** sosiaalityöntekijän kelpoisuusvaatimusta. Tähän ryhmään kuuluvat myös sosiaalityöntekijänä toimivat henkilöt, joilla kelpoisuusvaatimuksista annetun lain 12 §:n mukaisesti on suoritettujen opintojen perusteella riittävät edellytykset tehtävän hoitamiseen

Muiden kuin lapsen asioista vastaavaksi sosiaalityöntekijäksi nimettyjen sosiaalityöntekijöiden lukumäärä lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä, jotka **eivät täytä** sosiaalityöntekijän kelpoisuusvaatimusta. Tähän ryhmään kuuluvat myös sosiaalityöntekijänä toimivat henkilöt, joilla kelpoisuusvaatimuksista annetun lain 12 §:n mukaisesti on suoritettujen opintojen perusteella riittävät edellytykset tehtävän hoitamiseen

Täyttämättä olevien lastensuojelun sosiaalityöntekijän virkojen lukumäärä vastaushetkellä

Lastensuojelun sosiaalityöntekijän tehtävää sijaisena hoitavien henkilöiden lukumäärä vastaushetkellä

5. Sosiaaliohjaajat *

Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (272/2005) 6 §:n mukaan kelpoisuusvaatimuksena sosiaaliohjaajan tehtäviin on tehtävään soveltuva sosiaalialalle suuntaava sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto. 15 § 2momentin mukaan sosiaaliohjaajan tehtäviä sekä muita tehtäviä, joihin tämän lain mukaan vaaditaan korkeakoulututkinto, voi hoitaa myös henkilö, joka on ennen tämän lain voimaantuloa suorittanut tehtävään soveltuvan sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoa edeltäneen ammattikorkeakoulututkinnon, opistoasteisen sosiaali- tai terveydenhuoltoalan ammatillisen tutkinnon taikka muun sellaisen tutkinnon, joka on tuottanut kelpoisuuden sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetun asetuksen 4 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin mainitun asetuksen siirtymäsäännösten nojalla.

Lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä sosiaaliohjaaja-nimikkeellä toimivien sosiaaliohjaajien lukumäärä, jotka **täyttävät** sosiaaliohjaajan kelpoisuusvaatimuksen

Lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä sosiaaliohjaaja-nimikkeellä toimivien sosiaaliohjaajien lukumäärä, jotka **eivät täytä** sosiaaliohjaajan kelpoisuusvaatimusta

Täyttämättä olevien lastensuojelun sosiaaliohjaajien virkojen lukumäärä vastaushetkellä

Lastensuojelun sosiaaliohjaajan tehtävää sijaisena hoitavien henkilöiden lukumäärä vastaushetkellä

6. Perhetyöntekijät *

Lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä perhetyöntekijä-nimikkeellä toimivien henkilöiden lukumäärä, jotka **täyttävät** sosiaaliohjaajan kelpoisuusvaatimuksen

Lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä perhetyöntekijä-nimikkeellä toimivien henkilöiden lukumäärä, jotka **eivät täytä** sosiaaliohjaajan kelpoisuusvaatimusta

Täyttämättä olevien lastensuojelun perhetyöntekijöiden virkojen lukumäärä vastaushetkellä

Lastensuojelun perhetyöntekijän tehtävää sijaisena hoitavien henkilöiden lukumäärä vastaushetkellä

Muut mahdolliset lastensuojelun työntekijät

7. Lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun tehtävissä toimivien mahdollisten muiden virka- ja työsuhteessa olevien työntekijöiden lukumäärä

Koskee vain suoraan kuntaan työsuhteessa olevia työntekijöitä, ei ostopalvelun henkilöstöä

Lukumäärä *

Listatkaa lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun muiden työntekijöiden virkanimikkeet ja koulutukset

8. Ostatteko toiselta kunnalta / kuntayhtymältä kelpoisuusehdot täyttävien sosiaalihuollon ammattilaisten työpanosta? *

Jos vastaatte kyllä, tarkentakaa avokenttään lisätiedot: 1) mitä työtä ostatte 2) keneltä 3) minkä verran

Ei

Kyllä

9. Jos vastasitte kyllä edelliseen kysymykseen, onko toiselta kunnalta / kuntayhtymältä ostettava työpanos määritelty kuntanne johtosäännössä?

Ei

Kyllä

10. Ostaako kuntanne / kuntayhtymänne yksityisiltä palvelujen tuottajilta lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun palveluja (pois lukien sijaishuollon palvelut)? *

Jos vastaatte kyllä, tarkentakaa avokenttään mitä lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun palveluja kuntanne ostaa yksityisiltä palvelun tuottajilta (pois lukien sijaishuollon palvelut)

Ei

Kyllä

11. Mahdolliset kyselyä koskevat kommentit

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

PL 210

00531 Helsinki

Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Koskenranta 3, 96100 Rovaniemi

Puhelin 0295 209 111

Faksi 0295 209 700

Sähköposti: [kirjaamo\(at\)valvira.fi](mailto:kirjaamo(at)valvira.fi)

www.valvira.fi